

Unicef en Water

Informatie voor kinderen voor
een spreekbeurt of werkstuk

Eerste hulp bij spreekbeurten en werkstukken

Wat goed, je hebt de eerste stap genomen. De eerste stap op weg naar een goede spreekbeurt of een mooi werkstuk. Dit boekje gaat jou daarbij helpen.

Hierin lees je waarom schoon water en schone wc's zo belangrijk zijn. Probeer je eens in te denken dat jij een dag niets zou kunnen drinken, nooit de wc zou kunnen doorspoelen en niet zou kunnen douchen. En toch zijn er veel kinderen die niet zomaar een kraan kunnen opendraaien als ze schoon water nodig hebben. In dit boekje staan verhalen over het meisje Garana uit Afghanistan en over kinderen die de tsunami-ramp hebben meegemaakt.

Dit boekje gaat ook over het werk van Unicef. Want Unicef zorgt ervoor dat steeds meer mensen schoon water, wc's en douches hebben. En als ergens een ramp is gebeurd, dan zorgt Unicef snel voor waterzuiveringstabletten en inentingen tegen gevaarlijke ziektes.

Als je dit boekje gelezen hebt dan weet je al heel veel over Unicef en water.

Op de pagina hiernaast zie je handige tips die je helpen om een fantastische spreekbeurt of werkstuk te maken.

Veel groetjes en veel succes,
Sipke Jan Bousema
van Unicef

Wat staat waar?

Top tips van Sipke Jan	pagina 3
Unicef en water	pagina 3
'De hele dag water halen', verhaal over Garana uit Pakistan	pagina 4
Cijfers over water	pagina 5
Unicef en kinderrechten	pagina 6
Doe-ding! Zelf water dragen	pagina 7
Antwoorden op heel veel vragen over Unicef en water ...	pagina 8
'De tsunami: water teveel en water te weinig'	pagina 10
Hoeveel weet jij over... water?	pagina 12
Doe-ding! Schoon water maken	pagina 12
Kids United	pagina 13
Actiestappenplan	pagina 14
Wil je meer weten?	pagina 15
Surf je slim & Laat van je horen	pagina 16
ORS... wat is dat?	pagina 17
Foto's om uit te knippen	pagina 18
Extra: kinderrechtenposter & stickers	

SUPER HANDIG snelzoeken!

 = (voor)leesverhaal

 = doe-ding

 = info

 = actie

Spreekbeurt- en Werkstuktips

Spreekbeurt

Je kunt je spreekbeurt opschrijven en daarna voorlezen. Maar dat is saai. Beter is het om uit je hoofd na te vertellen wat je hebt gelezen. De belangrijke dingen mag je op een spiekbriefje zetten.

Vertel aan het begin van je spreekbeurt waar het over gaat en leg uit waarom je dat zo'n interessant onderwerp vindt.

Oefen je spreekbeurt voor de spiegel, voor je familie of voor vrienden. Zorg dat je de luisteraars af en toe aankijkt.

Laat tijdens je spreekbeurt posters, foto's of andere spullen aan je klas zien.

Je klasgenoten en juf of meester mogen natuurlijk ook vragen stellen als jij je spreekbeurt houdt! Jij weet namelijk heel veel interessante dingen te vertellen over jouw onderwerp. Als je het antwoord niet weet, mag je het ook later geven.

Je hoeft niet zenuwachtig te zijn voor je spreekbeurt. Jij weet immers het meeste af van jouw onderwerp!

Algemeen

Kies een onderwerp dat je leuk en interessant vindt.

Zoek informatie over je onderwerp in de bibliotheek of op het internet (kijk bij 'Surf je slim' op pagina 16).

Gebruik zoveel mogelijk je eigen woorden: het is jouw spreekbeurt of werkstuk!

Denk goed na over de volgorde van je spreekbeurt of werkstuk.

Plaatjes en foto's maken je spreekbeurt of werkstuk extra interessant!

Werkstuk

Bedenk voor je werkstuk een passende titel, en zorg dat de voorkant er mooi uit ziet.

Verdeel je werkstuk in hoofdstukken.

Plaatjes voor je werkstuk kun je zelf maken, uit de fotogalerij knippen, of van internet halen (www.kidsunited.nl/fotogalerij).

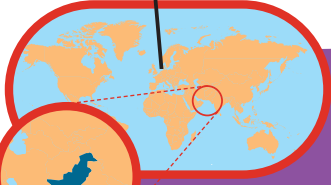
Als je even niet meer weet hoe je verder moet met je werkstuk, mag je altijd hulp vragen. Bijvoorbeeld aan je juf, meester of aan je ouders.

Unicef en water

Om te kunnen leven heb je water nodig. Bijvoorbeeld om te drinken, te koken, jezelf te wassen en om de wc door te spoelen. Wist je dat je per dag minstens 23 liter water nodig hebt? En dat mensen in rijke landen per persoon wel 200 liter water per dag gebruiken? In ontwikkelingslanden zijn ook schoon drinkwater en sanitaire voorzieningen (dat zijn bijvoorbeeld toiletten, douches en wasbakken) heel belangrijk. Want door vies water en vieze wc's kunnen mensen ziek worden en zelfs doodgaan. Mensen die ziek zijn, kunnen bijvoorbeeld geen geld verdienen en kinderen kunnen als ze ziek zijn niet naar school. Schoon water en sanitaire voorzieningen zijn daarom ook nog eens erg belangrijk om de armoede te verminderen. Daarom zorgt Unicef ervoor dat steeds meer mensen in ontwikkelingslanden genoeg schoon water en goede wc's en douches kunnen hebben.

De hele dag water halen

PAKISTAN

Het is half zes 's ochtends. Garana, een meisje van 10 jaar, doet haar ogen open en rekt zich uit. Het is nog donker in het huis van Garana. Voorzichtig loopt Garana naar het raam en doet de luiken open. De zon schijnt naar binnen en iedereen is gelijk wakker. 'Ik ga water halen!', roept Garana. Ze rent snel naar buiten met een lege ketel, die ze nog voor het ontbijt moet vullen met water. De waterpomp ligt aan de andere kant van het opvangkamp, en dat is ongeveer 20 minuten lopen heen, en ook weer terug.

Garana slaapt elke nacht samen met haar moeder en haar twee broers op een rieten mat. Als ze dicht tegen elkaar aan liggen, houden ze het 's nachts lekker warm. Want het kan best koud worden in de bergen, waar Garana nu woont. Garana is anderhalf jaar geleden met haar moeder en broers gevlucht uit Afghanistan. In Afghanistan werd erg veel gevochten, en het was te gevaarlijk om daar te blijven. Nu wonen ze in een opvangkamp in het westen van het buurland Pakistan.

Als Garana terug is met de ketel maakt ze samen met haar moeder het ontbijt klaar: thee met brood. Meestal eten ze droog brood, maar vandaag hebben ze er een gekookt ei bij dat de kippen net hebben gelegd. Na het ontbijt gaat Garana weer op weg naar de waterpomp: er is water nodig om de afwas te doen en om kleren te wassen. En natuurlijk ook zodat Garana zichzelf kan wassen. Onderweg komt ze Assia (10 jaar) tegen, haar beste vriendin en

buurmeisje. Als ze samen bij de waterpomp aankomen, staan er al een heleboel vrouwen en meisjes in de rij. Water halen gebeurt bijna altijd door de meisjes en vrouwen, ook hier in het opvangkamp.

Water halen gebeurt
bijna altijd door
de meisjes en vrouwen

Garana is blij dat Assia er nu ook is, want de waterpomp is erg zwaar. Garana moet met haar hele gewicht aan de pomp hangen om er water uit te krijgen. Nu kunnen Assia en zij samen aan de pomp hangen. Dat is een stuk lichter, en bovendien een stuk gezelliger. Maar veel tijd hebben de meisjes niet, want ze moeten op tijd op school zijn. Garana kan alleen 's ochtends naar school. De rest van de dag moet ze haar moeder helpen met

Foto: Roger Lemoyne

De waterpomp in het opvangkamp

water halen, koken, wassen en schoonmaken. Als er nog tijd over is aan het einde van de dag maakt ze haar huiswerk of gaat ze spelen met vriendinnen.

Vandaag oefenen de kinderen op school met rekenen. 'Laten we eens uitrekenen hoeveel minuten we per dag lopen', zegt de juf. Garana is al snel klaar: 'ik loop meestal 5 keer per dag naar de waterpomp en weer terug. Dat is dus 10 keer 20 minuten lopen. En 200 minuten is 3 uur en 20 minuten. En dan nog op en neer naar school, dat is samen maar 10 minuten. Dus in totaal loop ik 3,5 uur per dag!' Garana hoopt dat er snel een waterpomp dichtbij haar huis komt, zodat ze ook 's middags genoeg tijd heeft om samen met Assia en de andere kinderen naar school te gaan en te spelen.

Dit is Garana, meer foto's van haar kun je vinden op: www.kidsunited.nl/fotogalerij

Cijfers over water

Hieronder vind je allemaal cijfers over water. Het zijn gemiddelde cijfers. In elk land verschillen deze aantallen weer.

- Wereldwijd leven 400 miljoen kinderen zonder genoeg schoon drinkwater en zonder goede sanitaire voorzieningen (zoals toiletten, wasbakken en douches). Dat is één vijfde deel van alle kinderen in de wereld.
- **Schrik niet, want elke dag sterven er 4000 kinderen door ziekten die het gevolg zijn van vervuild water en slechte sanitaire voorzieningen. In vies water zitten allerlei bacteriën die ernstige ziekten zoals cholera en tyfus veroorzaken. Ook gaan er zelfs kinderen dood doordat ze erge diarree krijgen door het drinken van vervuild water.**
- Er zijn al wel verbeteringen: in 1980 stierven er jaarlijks nog bijna 3 miljoen kinderen aan de gevolgen van vervuild water en een gebrek aan sanitaire voorzieningen. Nu sterven nog 1,4 miljoen kinderen per jaar door vervuild water.
- **Unicef reageert altijd heel snel als er een ramp (zoals een overstroming) is gebeurd. Binnen 72 uur (3 dagen) moeten er in een rampgebied weer genoeg schoon drinkwater en toiletten beschikbaar zijn. Bij de aardbeving in de stad Bam in Iran verspreidde Unicef binnen 48 uur (2 dagen) 625.000 waterzuiveringstabletten. Dat zijn pillen waarmee je water kunt schoonmaken. En Unicef zorgde voor 16 watertanks met daarin 5000 liter drinkwater. Binnen enkele dagen waren er ook weer genoeg douches en toiletten.**
- Gelukkig kunnen steeds meer mensen aan schoon (drink)water komen, namelijk 83% van de wereldbevolking.

Bron: Unicef

Unicef en kinderrechten

Unicef is de kinderrechtenorganisatie van de Verenigde Naties. In 1946 werd Unicef opgericht voor kinderen die slachtoffer waren van de Tweede Wereldoorlog. In 1950 hadden deze kinderen Unicef niet meer nodig. Maar in veel landen in Oost-Europa, Afrika, Latijns-Amerika en Azië hadden kinderen wel hulp nodig. Unicef begon toen ook deze kinderen te helpen. Bijvoorbeeld door te zorgen voor genoeg eten, schoon water, goede gezondheidszorg, voorlichting en onderwijs.

Unicef werkt nu in 157 landen in de hele wereld. Unicef werkt samen met regeringen, andere hulporganisatie en inwoners van een land. Unicef geeft geen geld, maar helpt mee met bijvoorbeeld het bouwen van scholen, ziekenhuizen of het aanleggen van waterleidingen. De afkorting Unicef betekent:

United Nations International Children's Emergency Fund; het kinderfonds van de Verenigde Naties.

Tegenwoordig noemt Unicef zich de kinderrechtenorganisatie van de Verenigde Naties. Unicef komt op voor kinderrechten. Het is de grootste kinderplichtorganisatie ter wereld.

Kinderrechten

Op 20 november 1989 werd het Verdrag voor de Rechten van het Kind aangenomen door de Verenigde Naties. In dit verdrag staan 54 kinderrechten en deze gelden voor alle kinderen in de hele wereld. Kinderen hebben bijvoorbeeld recht op voeding, gezondheidszorg, onderwijs en bescherming. Bijna alle landen in de wereld, namelijk 191, hebben hun handtekening onder dit Verdrag gezet. Ze hebben allemaal beloofd dat ze er alles aan zouden doen om kinderen te geven waar ze recht op hebben. Maar lang niet alle landen komen deze belofte na. Daarom is het werk van Unicef nog heel hard nodig!

12 heel belangrijke kinderrechten

1. Het recht op een naam en nationaliteit.

2. Het recht op bescherming tegen kinderarbeid.

3. Het recht op spel en ontspanning.

4. Het recht om je mening te geven en informatie te verzamelen.

5. Het recht om op te groeien bij familie.

6. Het recht op een veilig en gezond leven.

7. Het recht op bijzondere zorg voor gehandicapte kinderen.

8. Het recht op onderwijs.

9. Het recht op bescherming tegen mishandeling en geweld.

10. Het recht op speciale bescherming bij een oorlog.

11. Het recht op schoon water.

12. Het recht op voedsel.

TIP: Deze 12 kinderrechten staan ook op de poster!

Korte nadenk-opdracht

Bedenk voor jezelf of jij al deze rechten hebt. Kies voor jezelf drie rechten uit, en schrijf daarna op waarom je deze kinderrechten zo belangrijk vindt.

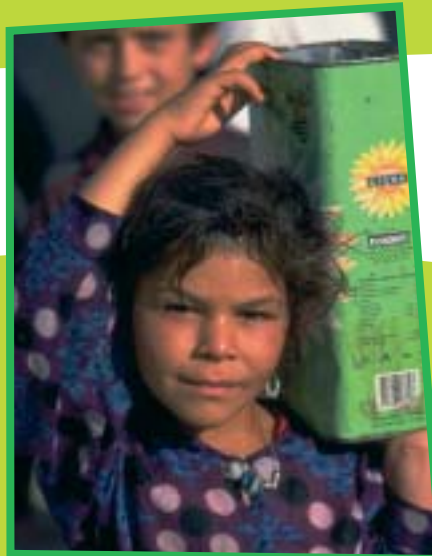
Heel erg belangrijk vind ik het recht op _____
Heel erg belangrijk vind ik het recht op _____
Heel erg belangrijk vind ik het recht op _____

Doe-ding! Zelf water dragen

Heb je het verhaal over Garana uit Afghanistan gelezen? Kan jij je voorstellen dat je elke dag kilometers moet lopen met zware emmers? Water dragen is in de meeste ontwikkelingslanden werk voor vrouwen en meisjes. Dit is zwaar, vervelend en saai. En het kost ook nog eens heel veel tijd. Net als bij Garana, die alleen 's ochtends naar school kan, omdat ze wel drie uur per dag bezig is met water halen! Het water halen is soms zelfs gevaarlijk. Meisjes worden als ze alleen of in groepjes water gaan halen wel eens lastig gevallen door jongens of mannen.

In ontwikkelingslanden wordt water op verschillende manieren gedragen. Bijvoorbeeld op het hoofd in kruiken, in emmers, op de rug, met een karretje, op de fiets of met een juk (daarmee draag je emmers met water aan een stok over je schouders, kijk maar op de foto rechtsonder). Op de foto's op deze pagina kun je de verschillende manieren van water tillen zien. Vaak moeten meisjes en vrouwen in ontwikkelingslanden wel met 10 of 20 liter water lopen, en dat meerdere keren per dag. Dat is erg zwaar werk, als je bedenkt dat elke liter water precies één kilo weegt.

En nu jij!

Vul twee emmers met 5 liter water. Je kunt hiervoor bijvoorbeeld frisdrankflessen gebruiken, daar kan meestal 1,5 liter in. Til de emmers op (in elke hand één) en probeer een stukje te lopen... zwaar hè! Als je wilt kun je nog meer water in de emmers doen. Probeer ook eens andere manieren om water te tillen: op je hoofd, op een schouder, achter op een fiets. Wat vind jij de makkelijkste manier?

Snap je nu waarom het erg belangrijk is dat kinderen in hun eigen woonplaats een watervoorziening (waterpomp of kraan) hebben? Dan hoeven ze niet meer zulk zwaar werk te doen, en hebben ze tijd over om naar school te gaan!

Doe dit het liefste buiten, want met al dat water kan je wel eens knoeien!

Tip

Antwoorden, antwoorden...

Waarom zijn schoon water en goede sanitaire voorzieningen zo belangrijk?

Schoon water en goede sanitaire voorzieningen zijn belangrijk. Want vies water kan veel ziekten veroorzaken. Door de bacteriën die in het water zitten kun je ernstige ziekten oplopen, zoals cholera of tyfus. Ook kun je er hele erge diarree van krijgen. Bovendien kan je zonder water je eten niet koken en ook jezelf en je kleren niet wassen. Soms moeten mensen één meer of rivier tegelijkertijd als drinkplaats, wasplaats en toilet gebruiken...Je kan je wel voorstellen dat het water niet schoon meer is. Als ouders ziek worden, kunnen ze niet werken. Dat betekent vaak ook dat ze geen eten meer kunnen kopen en de huur niet meer kunnen betalen. Bovendien kunnen kinderen die ziek worden niet meer naar school en dus ook geen vak leren waarmee ze later voor zichzelf kunnen zorgen. Schoon drinkwater en goede sanitaire voorzieningen zijn dus belangrijk voor het verminderen van armoede. In het Verdrag voor de Rechten van het Kind staat dat alle kinderen recht hebben op gezondheid en voeding, en schoon drinkwater en goede sanitaire voorzieningen horen daarbij.

Na de tsunami-ramp verspreidde Unicef 'Family Water Kits'

Kan water ook leuk zijn?

Ja natuurlijk! Met water spelen vinden kinderen altijd en overall leuk. Je kunt er heerlijk mee spetteren en spatteren. En natuurlijk zwemmen over de hele wereld kinderen in riviertjes, meren of de zee. En duiken ze vanaf een duikplank of springen ze in het water vanaf een rots of een boot. Maar er zijn nog genoeg andere leuke dingen te doen met water. Heb jij bijvoorbeeld wel eens meegedaan aan een 'watergevecht' op een warme dag?

Wat zijn belangrijke weetdingen over water?

Een mens bestaat voor ongeveer 60% uit water. Bomen, groente en fruit bestaan voor 90% uit water. En driekwart van de aarde bestaat zelfs uit water! Van al dat water op de aarde zit 97% in zeeën en oceanen. Dat betekent dat 97% van al het water op aarde zout is. En zout water kun je niet drinken. Slechts 3% van al het water ter wereld is zoet, en dus drinkbaar. Daarom moeten we erg zuinig zijn met het water dat we hebben. Zoet water vind je bijvoorbeeld in meren of rivieren, en in het regenwater. En er zit ook zoet water diep onder de grond. Maar ook het zoete water moet natuurlijk eerst gefilterd en gezuiverd worden, zodat alle bacteriën eruit zijn. Hoe water gezuiverd kan worden zie je op pagina 12.

Is (zoet) water eerlijk verdeeld over de wereld?

Nee, het zoete water is ongelijk over de wereld verdeeld. In sommige gebieden valt veel te veel regen (bijvoorbeeld in Bangladesh) en in andere gebieden te weinig (in de woestijn in Mali). Als er in een droog gebied te weinig regen valt, kan de oogst mislukken. Er kan dan een gebrek aan voedsel ontstaan. In Ethiopië, Kenia en Brazilië is er een gebrek aan schoon drinkwater. En door natuurrampen zoals de tsunami, of door oorlogen, worden watervoorzieningen (putten, waterleidingen) verwoest of verwaarloost.

...op heel veel vragen over Unicef en water

Hoeveel water heeft een mens nodig?

Een heleboel! Zonder water kan een mens niet leven. Kijk maar eens naar jezelf: hoeveel liter water denk jij dat je per dag nodig hebt? Je drinkt water, er zit water in je eten, je gebruikt water om te koken, je wast je, je poetst je tanden met water en ook je kleren worden schoon door het water in de wasmachine. Elke dag moet je ongeveer 3 liter water binnenkrijgen door te drinken of te eten. En dan heb je nog ongeveer 20 liter nodig voor de rest. Maar in de rijkere landen, zoals Nederland, gebruiken mensen veel meer dan deze 23 liter water per dag. Soms zelfs wel 200 liter!

Waarom zijn watervoorzieningen extra belangrijk voor meisjes?

In veel ontwikkelingslanden moeten op het platteland bijna altijd de meisjes en vrouwen het water halen. Soms moeten ze daarvoor kilometers lopen, met zware emmers of kruiken. Dit kost elke dag veel tijd. Tijd die de meisjes en vrouwen veel beter zouden kunnen gebruiken! Als er in hun woonplaats een watervoorziening komt, hebben de meisjes ten minste tijd om naar school te gaan. En de vrouwen houden meer tijd over om te werken of voor de kinderen en het huishouden te zorgen. Het is ook belangrijk dat er op scholen goede toiletten komen. Als dat niet zo is, moeten kinderen buiten in de bosjes naar de wc. Dat is niet zo fris, maar ook niet altijd veilig. Meisjes zijn daarom soms bang om naar school te gaan. Of hun ouders vinden het te gevaarlijk en houden hun dochters thuis.

Wat doet Unicef?

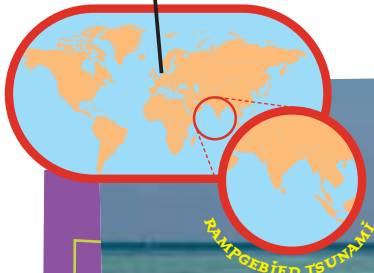
Tijdens noodsituaties onderneemt Unicef altijd razendsnel actie. Gezinnen krijgen een 'Basic Family Water Kit', dat is een grote doos waar bijvoorbeeld zeep, waterzuiveringstabletten (pillen om water schoon te maken) en emmers in zitten. Unicef komt snel in actie na aardbevingen, overstromingen of juist bij droogte. En Unicef helpt ook in oorlogsgebieden, omdat daar vaak een gebrek aan schoon drinkwater en sanitaire voorzieningen is.

Maar niet alleen tijdens noodsituaties probeert Unicef te zorgen dat steeds meer mensen in ontwikkelingslanden genoeg schoon water hebben. Want schoon water en goede toiletten, wasbakken, kranen en douches heb je altijd nodig. Daarom werkt Unicef in 157 landen samen met andere organisaties en regeringen om ervoor te zorgen dat steeds meer mensen dit in hun eigen dorp of buurt krijgen.

Unicef geeft ook voorlichting over hygiëne (hoe je jezelf schoonhoudt) en over het onderhoud van de watervoorzieningen. Zo kunnen de bewoners die gebruik maken van de waterleidingen, toiletten en douches zelf iets repareren als het kapot is gegaan.

De tsunami: water teveel en water te weinig

Jaushan en Shabab uit de Malediven

De zwarte cobra

Jaushan (3 jaar) en Shabab (14 jaar) kijken samen uit over de zee. Zo rustig als de zee er nu uit ziet, zo gevaarlijk was het water op 26 december 2004. Veel landen werden getroffen door de tsunami: in Azië bijvoorbeeld India, Indonesië, de Malediven, Sri Lanka en Thailand en in Oost-Afrika landen als Somalië en het eiland Madagaskar. Shabab en Jaushan praten samen over de tsunami, de enorme golf zeewater die leek op de kop van een zwarte cobra (een slangensoort). Shabab vertelt aan Jaushan wat hij op school heeft geleerd: 'de tsunami ontstond door een aardbeving op de zeebodem. Die veroorzaakte grote golven. Het was net alsof er teveel water in de zee zat, en al dat water stroomde zo het land binnen.'

Gered door een boomstam en een koelkast

Minhaz van 15 jaar vertelt over zijn bijzondere reddingsactie. 'Op het moment dat de grote golven van de tsunami ons huis bereikten, zat ik gelukkig boven op ons huis. Ik was namelijk het dak aan het repareren. Maar al snel zakten de muren van ons huis in elkaar, en ik kwam in het water terecht. Ik kon me vastgrijpen aan een boomstam, en daarna aan een koelkast die voorbij dreef. Alles ging zo snel! Uiteindelijk kon ik op het dak van een groter gebouw klimmen. Daar heb ik gewacht tot het water was gezakt. Ik was heel erg ongerust over mijn familie, maar gelukkig heb ik ze allemaal teruggevonden. Nu wonen we tijdelijk in een opvangkamp totdat ons huis weer is opgebouwd.'

Minhaz uit Sri Lanka

Te weinig (schoon) water

Niet alleen het snel bewegende water van een tsunami is gevaarlijk, ook het stilstaande water dat op het land achterblijft, is dat. Want dat water wordt vies en dan komen er bacteriën in die mensen ziek maken. Unicef probeert zoveel mogelijk kinderen een prik te geven, zodat ze beschermd zijn tegen de gevaarlijke ziekten. Met al dat water is het eigenlijk best gek om te bedenken dat er in de 'overstroomde' gebieden een tekort aan water is: namelijk aan schoon drinkwater. Daarom heeft Unicef zo snel mogelijk voor genoeg schoon water gezorgd. Unicef verspreidde bijvoorbeeld waterzuiveringstabletten en grote tanks met schoon water. En in opvangkampen kwamen waterpompen en sanitaire voorzieningen (toiletten, wasbakken en douches), zoals op de foto.

Een waterpomp in een opvangkamp in Sri Lanka

Unicef helpt kinderen in opvangkampen

In de opvangkampen heeft Unicef snel gezorgd dat kinderen weer naar school kunnen. Op school krijgen de kinderen gewone lessen zoals taal en rekenen. Maar ze kunnen er ook praten over wat ze hebben meegemaakt. Sommige kinderen zijn hun ouders kwijtgeraakt door de tsunami. Unicef probeert vermiste ouders of andere familie op te sporen, zodat de kinderen daar naartoe kunnen. Veel kinderen hebben tekeningen gemaakt over de tsunami. De kinderen kunnen hun tekeningen en zo ook hun nare ervaringen laten zien aan andere leerlingen, aan hun onderwijzers of aan een psycholoog.

Weer naar school

De scholen in de opvangkampen zijn tijdelijke scholen. Unicef helpt om zo snel mogelijk weer echte schoolgebouwen op te knappen. En natuurlijk zijn goede toiletten erg belangrijk op school. Want een hele dag niet naar de wc kunnen is wel erg lastig, en zonder wc's wordt het een vieze boel. Op de foto zie je dat er nieuwe 'latrines' gemaakt worden. Dat zijn een soort toiletten waar je niet op gaat zitten, maar waar je boven hangt. Met de opgeknapte gebouwen, nieuwe toiletten en nieuwe schoolspullen kunnen kinderen in de getroffen gebieden weer snel gewoon naar school!

Nieuwe latrines bij een school in Sri Lanka

meer foto's over de tsunami vind je op www.kidsunited.nl/fotogalerij

Hoeveel weet jij over... water?

1
Waarom is schoon water zo belangrijk?

1

2
Wat zijn sanitaire voorzieningen en waarom zijn die belangrijk?

2

3
Kan water ook leuk zijn?

3

4
Waarom zijn watervoorzieningen extra belangrijk voor meisjes in ontwikkelingslanden?

4

5
Wat doet Unicef om te zorgen dat steeds meer mensen schoon water en goede sanitaire voorzieningen hebben?

5

De antwoorden vind je op bladzijde 8 & 9!

Doe-ding!

Schoon water maken!

In dit boekje lees je dat schoon water erg belangrijk is. Want door vies water kun je erg ziek worden. Je kunt zelf nadoen wat een waterleidingbedrijf ook doet om het water te filteren. Daar gebruiken ze een zandfilter en een (houts)koolfilter om water schoon te maken.

Dat kan jij ook!

stap 1

'Vies water'maken

Neem ongeveer 250 ml kraanwater en roer hier wat zwarte aarde door (uit de tuin of uit een bloempot). Voeg ook nog een paar druppels inkt toe en roer dit ook door het water.

stap 2

Een waterfilter maken

Knip van een lege plastic (afwasmiddel-) fles de bodem af. Zet de fles ondersteboven op een lege glazen pot. Doe onder in de fles eerst wat grof grind. Daarbovenop doe je een laag fijner grind. Grind kan je vaak buiten vinden, of bijvoorbeeld bij een tuincentrum. Bovenop het grind komt een dikke laag wit zand (bijvoorbeeld uit een zandbak). Je zandfilter is nu klaar.

stap 3

Het water filteren

Giet nu rustig het vieze water in de filter. Hoe ziet het water in de jampot eruit? Nu heb je nog een (houts)koolfilter nodig. Vraag aan je ouders een paar Norit tabletten. Dit zijn kleine pilletjes gemaakt van koolstof. Roer de Norit tabletten met een lepel door het water. Hoe ziet het water er nu uit? Om zeker te weten dat ook de bacteriën uit het water zijn, kun je het water nog laten koken. Gelukkig komt in Nederland lekker en schoon water gewoon uit de kraan!

Kids United Club

Kids United is de wereldse club van Unicef. Vind jij het leuk om meer te weten over kinderen in andere landen en culturen? Dan is Kids United echt iets voor jou! Met de antwoordkaart die in het midden van dit boekje zit, kun je gratis een proefexemplaar aanvragen van het Kids United Magazine. Je kunt ook lid worden met deze antwoordkaart.

Kids United magazine

Kids United magazine staat vol met verhalen over en foto's van kinderen uit de hele wereld. Het blad verschijnt vijf keer per jaar. Je kunt ook meedoen met acties en wedstrijden waarmee je hele mooie prijzen kunt winnen. Misschien kom je dan zelf wel in Kids United te staan!

Kom in actie!

Wil jij Unicef helpen en iets doen voor kinderen in ontwikkelingslanden? Dat kan! Je kunt hele goede en leuke acties bedenken en uitvoeren. Kijk maar op de pagina hiernaast voor handige tips. Vind je het lastig om zelf een actie te bedenken? Of heb je graag wat extra Unicef-spullen voor een actie? Geen probleem! Want elk jaar is er een speciale clubactie. Je krijgt als Kids United lid dan gratis een actiepakket thuisgestuurd met toffe en handige actiematerialen.

Surfen op de Kids United website

Natuurlijk heeft Kids United ook een hele gave website. Hier vind je bijvoorbeeld nieuwtjes, verhalen, foto's, een Unicef-game en actietips. En als je een spreekbeurt wilt houden vind je hier alle informatie die je nodig hebt.

EN ALS JE LID WORDT...

- ...krijg je voor 10 euro per jaar een heleboel leuke dingen:
- je eigen Kids United pas
  - een Kids United keykoord en pet
  - een poster
  - 5 keer per jaar het Kids United magazine
  - je kunt meedoen aan alle leuke acties... en je helpt Unicef!

ACTIE!

Ook jij kunt Unicef helpen. Door actie te voeren en geld in te zamelen voor Unicef. Hieronder lees je hoe je dat precies kunt doen. Veel plezier en succes!

Stap 1 Het bedenken van een topactie!

Lees de actietips op www.kidsunited.nl/actie of bedenk zelf iets dat je leuk vindt om te doen of waar je goed in bent. Unicef ontvangt liever geen kleding, schriftjes of andere spullen. Vertel thuis en aan vrienden/klasgenoten dat je actie wilt voeren. Misschien krijg je goede tips of hulp.

Stap 2 Verzamel wat je nodig hebt

Vaak heb je wel wat spulletjes nodig voor een actie. Haal bijvoorbeeld de ingrediënten voor de koekjes die je wilt bakken. Of zoek verkleedkleden en muziek uit voor een stukje dat je wilt opvoeren. Vraag je ouders, verzorgers of juf/meester om je hierbij te helpen. Natuurlijk kun je ook bij Unicef actiemateriaal bestellen (zoals posters, stickers, enz.). Bel hiervoor naar 070-333 93 00 en vertel erbij dat je actie gaat voeren voor Unicef.

Stap 3 Voer de actie uit

Heel belangrijk! Wees voorzichtig en ga niet zomaar aanbellen bij mensen die je niet kent. Je kunt beter iets doen of iets maken voor mensen die je kent. Zoals familie, vrienden en burens. Dat is veiliger dan langs de deuren gaan. Zorg ook dat je nooit alleen met (veel) geld over straat gaat. Bedenk van te voren goed wanneer je de actie gaat houden. Je kunt dan alvast reclame maken, bijvoorbeeld als je een rommelmarkt of circus organiseert. Het is slim om actie te voeren op plekken waar veel mensen zijn. Op verjaardagen bijvoorbeeld. Of op je sportclub. Als je een feestje voor Unicef organiseert, komen er juist veel mensen naar jou toe. Veel plezier!

Stap 4 Na de actie

Je kunt het geld overmaken naar Unicef op giro 121 in Den Haag. Het is belangrijk dat je daarbij **Kids United/302164** zet, plus je naam, adres en woonplaats. Vraag aan je ouders/verzorgers om je hierbij te helpen. Laat je nog even weten hoe je actie is gegaan? Misschien zie je jouw actie dan wel terug op de website of in het magazine van Kids United!

Wil je meer weten?

Dit boekje gaat over Unicef en water. Als je het uit hebt, weet je een heleboel. Maar misschien wil je nóg meer weten over dit onderwerp. Dat kan. In de bibliotheek vind je meer informatie over water. Ook op het internet is veel informatie te vinden. In het infoblokje 'Surf je slim' op de volgende bladzijde kun je zien op welke sites je kunt zoeken.

Heb je een vraag waarop je het antwoord zelf niet kunt vinden? Schrijf, bel of mail dan naar Unicef. Vergeet niet om je naam, adres, woonplaats en geboortedatum te vermelden. Je krijgt altijd antwoord.

Adres Unicef

Unicef Nederland
Jeugd en Educatie
Postbus 30603
2500 GP Den Haag

tel 070 333 93 00
info@unicef.nl
Giro 121, Den Haag

Zoek je een ander onderwerp?

Het is best lastig om te bedenken over welk onderwerp een spreekbeurt of werkstuk moet gaan. Gelukkig kan Unicef je daarbij helpen. Wist je dat er tien verschillende boekjes zijn met informatie voor spreekbeurten en werkstukken? Zo kun je altijd een onderwerp kiezen dat je interessant lijkt.

Dit zijn de onderwerpen van de tien boekjes:

- Voeding
- Water
- Gezondheidszorg
- Kinderarbeid
- Onderwijs
- Straatkinderen
- Oorlogskinderen
- Alleenstaande kinderen
- Unicef en kinderrechten
- Sport en spel

OH!

Voor kinderen is het gratis om drie boekjes te bestellen. Scholen kunnen maximaal tien boekjes gratis bestellen. Het is ook mogelijk om de boekjes te downloaden van internet. Dit is altijd gratis.

Surf ook eens naar
www.kidsunited.nl

Surf je slim :))

Door te surfen op het internet word je snel wijzer. Er zijn namelijk veel sites met interessante informatie. Handig wanneer je een spreekbeurt moet houden of een werkstuk moet maken! Via het internet kun je bijvoorbeeld een hoop te weten komen over het leven van kinderen in andere landen. Maar ook over Unicef en water valt nog veel te lezen.

www.jeugdbieb.nl

www.kennisnet.nl

www.kidsunited.nl

www.kidsweek.nl

www.kidzwise.nl

www.kinderrechten.nl

www.kit.nl

www.leesplein.nl

www.rnw.nl/kids

www.samsam.nl

www.schooltv.nl

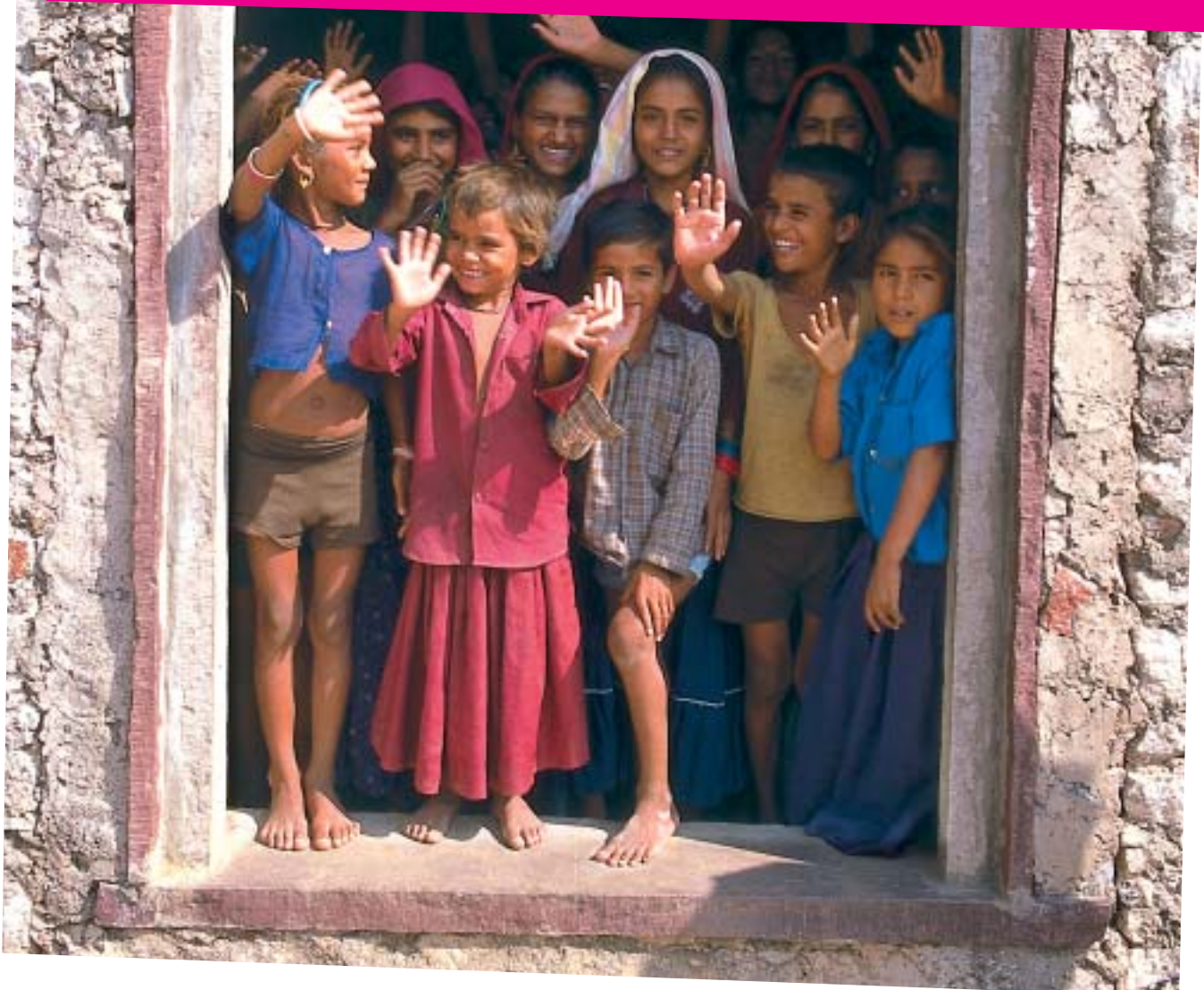
www.jeugdjournaal.nl

:) ;) :p :((:o :'(:-1 :{)

Laat wat van je horen

We zijn benieuwd of het gelukt is met je spreekbeurt of werkstuk. Daarom zou het leuk zijn als je ons dat laat weten. Ben je tevreden over je werkstuk? Stuur het dan naar Unicef. Want voor bijzondere werkstukken wordt een plekje vrijgemaakt op de Kids United website. Ook tekeningen en gedichten over Unicef of straatkinderen zijn welkom. Stuur het allemaal op. Je krijgt altijd antwoord. Ook heel belangrijk is jouw mening over dit boekje. Het is gemaakt om je te helpen bij een spreekbeurt of werkstuk. Heb je wat aan het boekje gehad? We horen het graag. Misschien kun je de vragen op de antwoordkaart gebruiken om te bedenken of je dit boekje handig vindt.

Bedankt alvast voor je post!!!

ORS... wat is dat?

Van vervuild water kan je diarree krijgen. Als je erg veel last van diarree hebt, raakt je lichaam teveel vocht kwijt en kan je uitdrogen. Dat is erg gevaarlijk, vooral voor jonge kinderen want die kunnen zelfs aan uitdroging sterven. Maar gelukkig bestaat er een simpel drankje dat goed helpt tegen uitdroging. Dit drankje is gemakkelijk te maken, maar heeft wel een moeilijke naam: Oral Rehydration Salts. Daarom gebruiken we de afkorting ORS (spreek uit als O-R-S). In Nederland kan je ORS in de drogist of bij de apotheek kopen. Unicef maakt ook zakjes ORS voor kinderen in ontwikkelingslanden. Na de tsunami heeft Unicef bijvoorbeeld veel van deze zakjes verspreid. Je kunt ORS ook zelf maken. Probeer het maar eens.

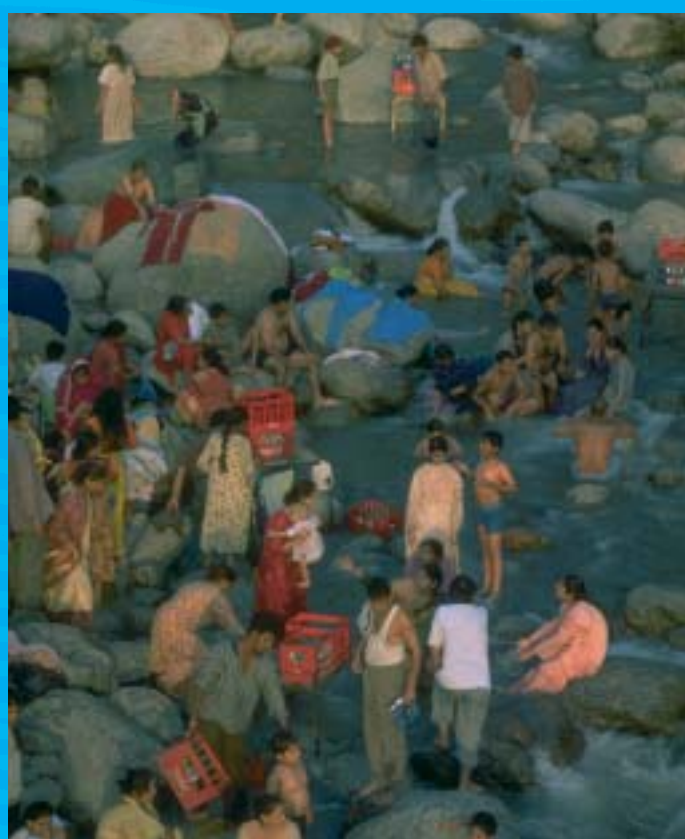

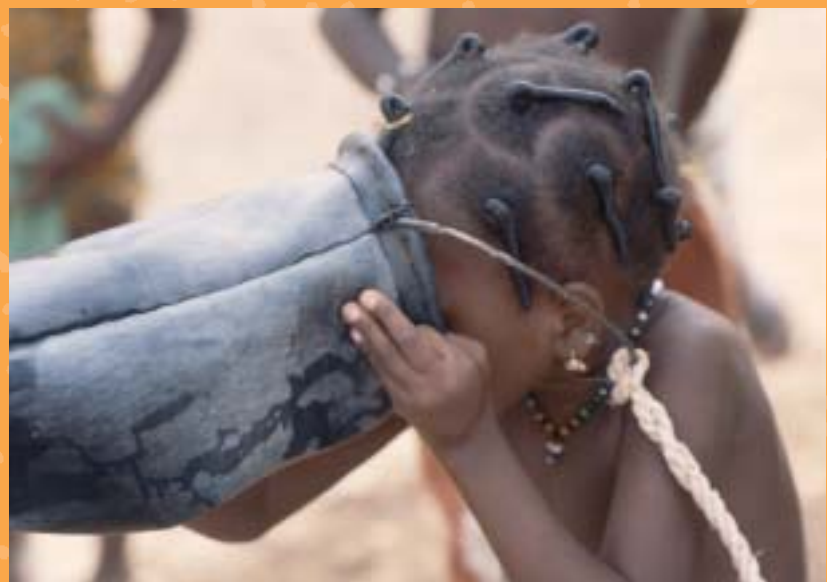
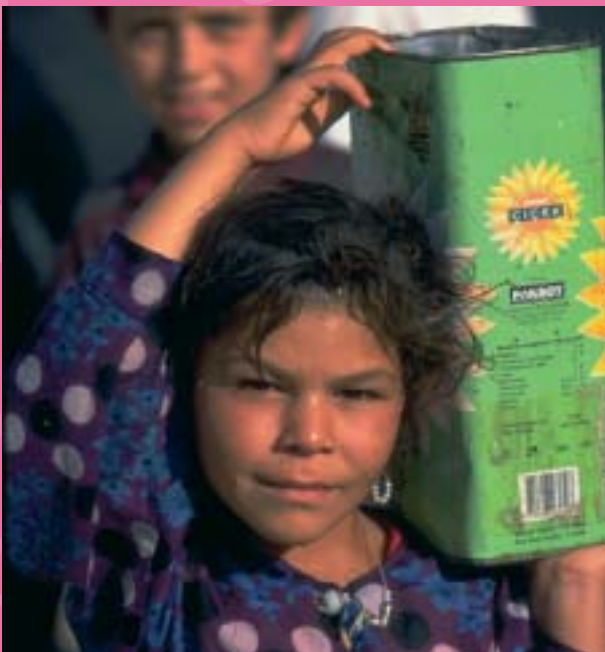
Doe in een liter schoon water één theelepel zout en acht theelepels óf klontjes suiker. Roer alles goed door. In Nederland kan je gewoon water uit de kraan gebruiken. In veel andere landen kan je beter bronwater (uit een fles) of gekookt water gebruiken. En...hoe smaakt het?

Als je een spreekbeurt houdt kun je het ORS-mengsel maken en aan kinderen in de klas laten proeven

Tip

Unicef en water

Colofon

Tekst
Foto's
Ontwerp
© Unicef, 2005

Unicef
Unicef
Loaded ink BNO

SWBWA